

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Ecclesia, Qvæ Est in Purgatorio

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIX. De funere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53890)

Lucerna accensa pro domino, æqualiter illuminat seruos, qui in eodem loco sunt.

Sententia communis est in medio, quòd nimirum suffragia particularia, omni & soli illi profint in ratione satisfactionis pro quo fiunt. Quòd *omni* contra Caietanum, patet, quia fundamentum communicationis suffragiorum non est ali- quod peculiare meritum, sed status gratiæ. Sanctus enim Augustinus cum dicit solis illis prodesse suffragia qui meruerunt vt sibi prodesse possint, per exclusiuam, solis, non excludit v- las animas Purgatorij, sed animas damnatas. & notandum, diligenter Augustinum in Enchiridio non dicere suffragia iu- uare illos defunctos qui meruerunt vt sibi prodesent, sed qui meruerunt vt sibi prodesse possent.

Quocirca Caietanus, qui dicit omnes animas iuuari pos- se, sed defacto non iuuari, non habet pro se Augustinum, vt ipse arbitratur. Quod autem hæc suffragia particularia soli illi profint, pro quo fiunt, patet; nam applicatio eiusmodi bo- norum pendet ex intentione applicantis, nec debent com- parari ista suffragia lumini lucernæ, sed potius pecuniæ, que soluitur ab vno pro altero.

Notandus est etiam locus Augustini pro hac sententia ex lib. de cura pro mortuis, cap. 4. vbi dicit idèd Ecclesiam orare interdum pro defunctis omnibus in genere, vt quibus defunt parentes vel amici, qui pro eis orent, & proinde remanent auxilio destituti, habeant saltem auxilium à communi ma- tre, quæ est Ecclesia.

CAPVT XIX.

De funere.

IXIMVS hactenus de spiritibus defunctorum. Nunc de sepultura corporum dicendum est. Hæretici hu- ius temporis non reprehédunt ipsam sepulturam, reprehendunt tamen multa circa sepulturam.

PRIMO, quòd in locis sacris sepeliamus, atque ad hoc eri- gamus cœmeteria. Hoc reprehendunt hæretici aliqui in Boë- mia apud Æneam Syluium de origine Boëmorum, cap. 35. & potest afferri argumentum, quòd nihil profit locus sepultu- ræ, ex illis verbis Lucæ 12. *Ne terreamini ab his, qui occidunt*
corpore

corpus, & post hac non habent amplius quod faciant. Item ex capite Sacris, extra de sepulturis, ubi dicitur nihil obesse hominibus piis sepulturam vilem, aut nullam. Item ex Augustino lib. 1. de ciuitate Dei, cap. 12. & libro de cura pro mortuis, ubi dicit, sepulturam & funeris pompam solatia esse viuorum, non mortuorum præsidia.

SECUNDO, reprehendunt vsum cereorum, & quia in Concilio Elibertino can. 34. statutum fuit, ne cerei de die in comiteriis accenderentur: *Non enim spiritus defunctorum, inquit Patres, inquietandi sunt.*

TERTIO, reprehendunt anniuersaria, & tot repetitiones exequiarum die 3. 7. & 30. quia signum est diffidentia, easdem preces toties iterare; & præterea quia B. AMBROSIVS lib. 1. de Abraham, cap. 9. super illud Genes. 23. surrexit Abraham ab officio funeris: *Docemur, inquit, & non diutius inhereamus mortuis, sed quantum satis est officij deferamus.* Quem locum expendens Calvinus præfatione instituit. dicit ab Ambrosio reprehendi eos, qui nullum finem faciunt orandi pro mortuis.

QUARTO, reprehendunt quod putemus sepulturam esse opus meritorium, & Deo gratum, cum tamé nusquam inueniatur à Deo mandatum; immò Dominus Matth. 25. enumerans opera misericordiae non meminerit sepulturam.

His non obstantibus asserimus, sepulturam rem esse bonam, & utilem, & ritus omnes Ecclesiae in sepeliendis mortuis esse antiquos, & sanctos. *Quod sit res bona, & meritoria, probatur ex illo 2. Reg. 2. Benedicti vos à Domino, qui fecistis misericordiam hanc cum domino vestro Saul, & sepelivistis eum, & nunc retribuet vobis Dominus.* Tobiae 12. Angelus extollit inter alia opera Tobiae quod mortuos sepelierit. Mat. 26. *Opus bonum operata est in me, mittens enim unguentum hoc ad sepeliendum me fecit.*

7. Sepultura in res bona

Quod sit res antiqua & utilis, facile demonstrari potest; nam omnia quæ nunc in Ecclesia seruamus, semper in vsum Ecclesiae fuerunt. PRIMVM, corpora mortuorum nunc lauantur, id etiam olim fiebat, vt patet Actor. 9. de Tabitha, & apud Gregorium lib. 3. Dialogorum, cap. 17. & lib. 4. cap. 16. & 27.

SECUNDO, corpora cum honore, & multitudine comitantium deferuntur ad sepulcrum. ita etiam legimus factum olim

olim Genes. 50. & Luc. 7. & apud Gregorium Nazianzenum orat. 2. in Iulianum, Sulpitium in vita S. Martini, Hieronymum in vita S. Fabiolæ, & S. Paulæ, & alios.

TERTIO, corpora fidelium in templis, & locis sacris sepeliuntur; ita olim Iacob & Ioseph Patriarchæ in terra Ægypti mortui, in terra promissionis sepeliri voluerunt, vnde Christus erat nasciturus, & vbi templum Domini futurum erat, Genes. 49. & 50. **DEINDE** temporibus Christianorum, corpora fidelium in templis sepulta fuisse testantur Ambrosius lib. 1. de Abraham, cap. 9. Hieronymus in vita Paulæ & Fabiolæ, Gregorius lib. 3. Dialogorum, cap. 13. & Augustinus lib. de cura pro mortuis, cap. 1.

QUARTO, corpora fidelium cum hymnorum, & psalmodiarum cantu sepelienda, testantur Gregorius Nazianzenus orat. 2. in Iulianum, Chrysostomus homil. 4. in epistol. ad Hebræos, Hieronymus in vita S. Pauli Eremitæ, & S. Paulæ viduæ, & S. Fabiolæ, Sulpitius in vita S. Martini, & omnium antiquissimus Dionysius Areopagita, cap. 7. de Ecclesiastica hierarchia.

QUINTO, ad funus fidelium lampades & cerei accensi adhibebantur, vt nunc etiam fit. Nyssenus epist. ad Olympian de obitu sororis, Nazianzenus & Chrysostomus locis notatis, Hieronymus in vita Paulæ, & Theodoretus lib. 5. historie cap. 36. & alij.

SEXTO, sacrificium altaris pro eis offertur, ita etiam olim testibus Tertulliano libro de corona militis, Cypriano libro epist. 9. Augustino lib. 9. Confessionum, cap. 12. Ambrosio oratione de Valentiniani obitu, & aliis.

SEPTIMO, non solum cum sepeliuntur, sed etiam die anniuersaria pro defunctis offertur & oratur, vt patet apud Tertullianum lib. de Monogamia, & Gregorium Nazianzenum oratione in Cæsarium fratrem.

OCTAuo, non solum die anniuersaria, sed etiam die 3. & 30. vt est apud Ambrosium oratione de obitu Theodoli initio, id quod etiam nunc seruetur.

NONO, eriguntur tituli, idem olim Gen. 35. Act. 2. 1. Machab. 13.

DECIMO, dantur elemosynę pauperibus, idē olim Chrysostomus hom. 32. in Matth.

At quæ sit huius rei utilitas, paulò obscurius est. atque imprimis reiiciendi sunt duo errores, quos reiicit B. Augustinus lib. de cura pro mortuis, cap. 2. **V N V S**, quo Ethnici putabant sepulturam esse necessariam, ut animæ requiescere possent, iuxta fabulas Virgilij 6. Æneidos. **A L T E R** est, quo quis putare posset in corporibus defunctorum adhuc sensum aliquem inesse.

His reiectis erroribus, dicimus multiplicem esse utilitatem sepulturæ, tam viuis, quàm defunctis: & viuis quidem quadruplicem. **P R I M A M**, quòd per sepulturam arcetur fœtor & horror cadauerum, quæ non parum viuis nocerent.

S E C V N D A M, quòd eo studio testantur viui fidem resurrectionis, & immortalitatis animarum; non enim tam diligenter corpora mortuorum curaremus, nisi putaremus ea resurrectione. Neque cereos accenderemus, nisi animos viuere post mortem corporum significare vellemus.

T E R T I A M, quòd admonentur propriæ mortis, vnde etiam tumuli defunctorum monumenta dicuntur.

Q V A R T A M, quòd eo officio satisfaciant viui aliquo modo affectui suo quo mortuos prosequerentur; si enim vestes, & annulos amicorum bene collocari volumus, certè multò magis corpora. & hoc est quod Augustinus dicit, cum ait, sepultura pompam solaria esse viuorum.

Porro mortuis ex sepultura, alia quadruplex accedit utilitas. **P R I M A**, quòd consultitur honori eorum, adhuc in hominum memoriis viuentium; non enim caret ignominia quadam, quòd fœditas nostri corporis aliorum conspectibus pateat; quocirca non leuis pœna iudicatur, cum quis à iudice priuatur sepultura, & iubetur in patibulo, aut rota pendens, esse auium esca.

S E C V N D A, quòd satis fit desiderio eorum, quod dum viuerent habuerunt; nemo est enim qui carnem suam odio habeat, ut dicitur Ephes. 5. & idè quisq; dum viuunt cupit etiam post mortem corpus suum honestè tractari; immò credibile est, animos corpore solutos, etiam si fortè nesciant quid corporibus eorum accidat, tamen cupere ut honestè habeantur, sicut etiam cupiunt ad ea reuerti, ut Augustinus docet lib. 12. de Gen. ad literam, cap. 35. atq; hinc videmus Prophetæ inobediienti datum in pœnam, ut non sepeliretur cum patribus suis, 3. Reg. 13.

T E R T I A

TERTIA utilitas nascitur ex eo, quòd à multis deducuntur ad sepulcrum; hinc enim per accidens fit, vt à multis pro eis oretur.

QUARTA, ex eo sumitur, quòd in templis Sanctorum sepulcrum habent; inde enim fit, vt eorum amici, cùm eorum recordantur, simul etiam recordentur eius Sancti, in cuius templo sepulti sunt, & frequenter eius patrocinio eos commendent. Hanc utilitatem ponunt B. Augustinus lib. de cura pro mortuis, cap. 4. & 5. & B. Gregorius lib. 4. Dialog. cap. 50.

Ex his ad argumenta respondetur. Ad PRIMVM dico cum Augustino lib. 1. de ciuit. Dei, cap. 12. Dominum loqui de dolore, quo affici possunt corpora dum viuunt. idè enim ait *Post hac non amplius habent quid faciant*; quia corpus mortuum etiam si secetur, aut lanietur, aut cremetur, nihil plura doloris sentit. Hinc tamen non sequitur, non esse aliquam eleemosynam, satisfacere desiderio hominis, quod habuit dum viueret, & quod fortè adhuc habet, vt corpus suum sepeliatur. SECVNDO dico, loqui Pontificem in ea decretali de utilitate ad salutem æternam, ac docere, nec per se prodesse sepulturam, nec per se obesse ad salutem consequendam, quam per accidens prodesse potest, vt diximus, ratione precum amicorum. TERTIO, idem dico, Augustinus enim solùm docet, sepulturam per se non esse præsidium mortuorum, ad vitam æternam consequendam, sed solatium viuorum: tamen quòd per accidens proficit, ipsemet docet ibidem.

AD ALIVD ex Concilio Elibertino, respòdeo, in eo Concilio reprehendi, & prohiberi eam cærimoniam, quia fiebat ex superstitione Gentilium, qui putabant corpora mortua sentire aliquid; illo autem errore sopito, non est malum eadem cærimonia vti ad alium finem, nimirum ad significandum animas viuere, & suo tempore etiam corpora resurrectura, & nostros defunctos esse filios lucis, non tenebrarum. Quod autem Concilium dicit, non esse inquietandos spiritus defunctorum, non significat spiritus illos reuera inquietari, sed displicere illis eiusmodi errorem; quomodo Ambrosius dicit lib. 2. epistol. 8. non debere mœstificari lacrymis animam sororis defunctæ.

AD TERTIVM dico, non esse signum diffidentiae, sed desiderij, & feruoris, repetere easdem preces; id enim fecit Paulus

Ius 2. Cor. 12. ter Dominum rogavi, & Dominus ipse Matt. 26. ter eandem orationem repetiuit.

Ad Ambrosium supra respondimus, cap. 15. non loqui eum de orationibus, sed de fletu, & dolore; nam ipse idem oratione in Valentinianum dicit: *Beati ambo, si quid mea orationes valebunt, nulla dies vos silentio prateribit, nulla nox non donatos aliqua precum mearum contextione transcurreret, orationibus vos & oblationibus frequentabo.*

AD VLTIMUM ex Euangelio Matth. 25. respoudetur. PRIMO, cum Chrystomo hom. 84. in Ioan. vbi dicit, Dominum non addidisse, mortuus fui, & sepelivisti me, quia sponte sua homines non solum hanc eleemosynam facere solent, sed etiam nimium in ea facienda excedere; sicut enim in aliis bonis rebus, ita etiam in hac abusus quidam se admiscuit, quo diuites preciosis vestibus induti sepeliri solent; melius enim esset, & mortuis multo gratius, & utilius, ut Chrystomus ibidem dicit, precium illarum vestium dare pauperibus pro anima eius qui sepelitur. Dominus igitur, tum ut abusum corrigeret, tum quia necesse non videbatur officium valde commendare, hanc eleemosynam cum ceteris non numeravit.

SECUNDO, dici posset, Dominum non meminisse huius eleemosynæ, quia est omnium minima, & obscurissima, ut B. Augustinus docet libro de cura pro mortuis, cap. 3. volebat enim Dominus ostendere, se iuste remuneraturum bonos, & damnaturum malos; & idem solum eorum operum meminit, quæ euidenter, & omnium iudicio sunt opera misericordiae. Atque hæc de tota disputatione sufficiant.

Finis sexta Controuersia generalis.

Laus DEO, Virginiq̄ue Matri MARIAE.

Faint, illegible text in a Gothic script, likely a medieval manuscript. The text is arranged in several columns and is significantly faded.

Faint text at the bottom of the page, possibly a signature or a reference to another part of the work.